

nimmer heeft ingelaten' – alleen al zijn talrijke spionagerapporten bewezen het tegendeel.

Over de van de koningin ontvangen opdracht lichtte Somer van Lidth in. Dat was het eerste wat deze vernam van het bestaan van van Heuven Goedharts nota en hem werd nu ook gezegd dat aan van Houten de hoofdpunten uit die nota door de koningin waren meegedeeld voor hij zijn lange brief bij van Heuven Goedhart had afgegeven. 'Welk een zonderlinge gang van zaken', schreef de minister in zijn dagboek. 'Alles even foutief'¹ – een oordeel dat men slechts kan onderschrijven. Het zou overigens niet de laatste 'zonderlinge gang van zaken' zijn.

Nu de kwestie van *Het Parool*.

Gelijk al vermeld, had van Heuven Goedhart vóór zijn vertrek uit bezet gebied aan zijn mederedacteuren van *Het Parool* beloofd dat hij na de bevrijding hoofdredacteur van hun nieuwe dagblad zou worden. Toen hij eind april aan zijn tocht was begonnen, was afgesproken dat hij ca. zes weken na aankomst in Londen weer naar Nederland zou terugkeren. Dat bleek onmogelijk: voor het per parachute afspringen was hij te oud. Eenmaal minister geworden, voelde hij er evenwel niet voor, in bevrijd gebied hoofdredacteur van een dagblad te worden, liever bleef hij minister of zag hij zichzelf benoemd tot gezant of ambassadeur. Op 13 augustus nu (daags voor de bom van van Houtens brief ontplofte) kwam via de Radiodienst van de RVV bij BI een viertal hier en daar nogal onduidelijke telegrammen voor van Heuven Goedhart binnen² waarin Jan Meijer berichtte dat *Het Parool* na de bevrijding in zes centra als dagblad zou gaan verschijnen, 'afspraken functie hier beschouwd als gehandhaafd en zonder nader overleg doorvoerbaar evenals directe openlijke vermelding daarvan te zijner tijd.' Het zou de gewoonste zaak van de wereld zijn geweest indien BI van Heuven Goedhart in staat had gesteld, onmiddellijk te antwoorden, maar Somer maakte bezwaren – 'dit was', zei hij aan de Enquêtecommissie, 'geen regeringspolitiek meer, doch het behandelen van privé-zaken, althans aangelegenheden van zakelijke aard.'³ Nu was Somer, die in de lente van '43 in moeilijkheden was geraakt doordat hij via de officiële kanalen enkele door van Lidth als 'erotisch' aangeduide telegrammen aan een vriendin in New York had gezonden, wel de laatste die dit argument naar voren mocht brengen, maar daarvan nog afgezien, deugde het argument niet. Van Heuven Goedhart die op verzoek van de regering naar Londen was gekomen en

¹ Van Lidth: 'Dagboek', 25 aug. 1944. ² Teksten: *Enq.*, dl. V a, p. 667-68. ³ Getuige J. M. Somer, a.v., dl. V c, p. 182.